

Szerkesztő: Lóránd Csizmadia
Fotó: Hórnai Ákos

ÉPÍTÉSZETI

TÁVFLATOK

A KELLER FERENC
TERVEZTE
ÉPÜLETEK MINDEN
SÁLLANGTÓL
MENTES,
ÉRZÉKENYEN
FORMÁLY TÖMEGE

lis alapon szervezett, megjelenésében esztétikus épületeket hozott létre, amelyek még napjainkban sem veszítették el aktualitásukat, kvalitásukat. A Graphisoft parkot látva bizonyosak lehetünk abban, hogy korunkban is szülehetnek még időtálló, s nem csupán a hazai, de az egyetemes építészeti- és kultúrtörténeti lapjain is jegyzett, magyar tervezők nevével fémjelzett épületek.

A BELSŐ
KÖZLEKŐDŐUTAK
PALLÓKKAL
CSATLAKOZNAK
A TERASZOKHOZ

A SZÉKHÁZ
KARAKTERES
TERASZRÉSZELETE

Lindner
Budapest Kft.

Néz megoldásukra építve

Építőipari mesterdíj 1996

Graphisoft Székház, Budapest III.
KÖZEL TÍZ ÉVE A HAZAI PIACON

Graphisoft Székház, Budapest III.

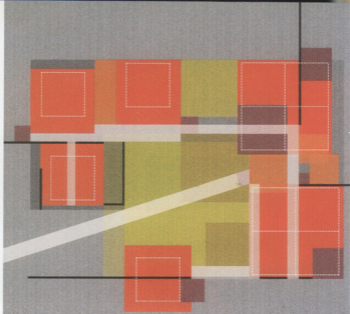
KOMPLETT MEGOLDÁS EGY KÉZBŐL

- álpadlók
- álmennyezetek
- szerelt válaszfalak
- szekrényfalak
- tisztaterek belső burkolatai
- komplett szakipari munkák
- generál kivitelezés

1138 Budapest, Esztergomi út 48.

Telefon: 349-6545, 349-6546

Fax: 349-6544

14

Megrendelő: Graphisoft Park Kft.
Generáltervező: Építész Stúdió Kft.

Építész: Graphisoft Székház

Építész vezetőtervező: Cságoty Ferenc DLA

Építész tervező (kiviteli terv): Keller Ferenc

Építész munkatárs: André Zoltán, Merosi Bálint

Építész, A és B épület

Építész vezetőtervező: Keller Ferenc

Építész munkatárs: Felix Zsolt, Pálkócs Ferenc

Szerkesztőtervezés: Volkai János (TM, JANEDA Kft.)

Épületgépészet: Garancsy András (Projekt Stúdió 2 Bt.)

Elektromos tervező: Oláh Andor (TETA Kft.)

Környezetrendezés, kert: Andor Anikó (LAND-A Kft.)

Fővállalkozó: CFE Hungary Kft.

Projektmenedzser: Pascal Stevens (CFE Hungary Kft.)

Főépítészvezető: Keresztély József (CFE Hungary Kft.)

A kivitelezésben részt vettek:

A Graphisoft park generálkivitelezője a CFE Hungary Kft.

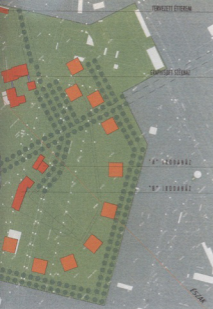
1054 Budapest, Herczegörmés u. 21. 024

Tel.: 332-73-12

A teljes külső közmű építést, az utóépítést és a környezettervezést, a belső Róben Téglaburkolat rakását és a Hauratoron gyepnyíró lefektetését a Bauten Kft. végezte
1145 Budapest, Thököly út 150. Tel./fax: 383-0118

AZ 1914-BEN EMELT,
WEISS ALBERT
TERVEZTE GAZDYAR

A GRAPHISOFT PARK
HELYSZÍNRAJZA,
CSÁGOLY ÉS KELLER
VIRTUALIS IV
MENTÉN FÜZTE FEL
AZ ÉPÜLETGYŰSTET

A GRAPHISOFT
SZÉKHAZ ÖSSZEKEPE

A Vitra AC1 típusú székeket az Atelier Ering Kft. szállította
1011 Budapest, Fő utca 12
Tel.: 202-2644
A belépőt berendezéseket és a mobil bútorokat a Céh Belsőépítészeti Kft. készítette
1139 Budapest, Váci út 81-85
Tel.: 350-2313, 350-2314, 350-2315, 350-2316
Tel.: 320-8638
E-mail: ce@mail.datanet.hu

A porszakartontalakat, a beled nyílászárókat, a fém- és asványgapot állománykezelőket a Linder Budapesti Kft. kivitelezte és szerelte
1138 Budapest, Esztergomi út 48.
Tel.: 349-6545 fax: 349-6544

A lépcsőket, a rozsdamentes korlátokat, a lifteket, a faltartó vaszerkezeteket és a fém nyílászárókat a Határ T-Plusz Kft. készítette

1145 Budapest, Kolumbusz u. 85.
Tel.: 251-6531

A földmunkákat a Novaco Kft. végezte
6800 Hódmezővásárhely, Nyizsnyai u. 6
Tel./fax: (62) 240-236 mobil: (20) 9447-526

A kertépítést és az automata öntözrendszerek telepítését a Tiszafa Kft. végezte
1147 Budapest, Gervay u. 97/II
Tel./fax: 221-8346 mobil: (30) 9446-619

Az integrált épületautomatákat, azaz a gépházi erőforrás és automatikát, az rodléknél jelenlétiérzékelny szabályozást, a behatolásvédelem és a kárylós belépőtér rendszer kiegészítést az IAS Automatika Kft. végezte
1181 Budapest, Kondor Béla sétány 1.
Tel.: 290-2060 fax: 291-3444

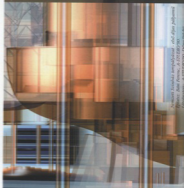
E-mail: andover@mail.datanet.hu
Internet: www.datanet.hu/landover

ArchiCAD®

Együtt az információs korban

Új ArchiCAD tervkatalógus CD
magyarországi lakóépületek térbeli
modelljeivel és alaprajzaival!

Graphisoft R&D Rt.

1031 Budapest, Graphisoft Park 1.
Telefon: 437-3000 Fax: 437-3099
e-mail: mail@graphisoft.hu
Internet: www.graphisoft.com

Vizonteladóink:

Archimage Fluxus Kft.
1117 Budapest, Katanffy F. út 17.
Tel.: 371-0115, 371-0114 Tel./Fax: 353-2292

CAD-line Bt.
9400 Sopron, II. Zoltán u. 26.
Tel./Fax: (99) 332-965
e-mail: cad.line@netec.hu

Graphisoft CAD Székház
1051 Budapest,
Graphisoft Park 1. (Gézhely u.)
Tel.: 437-3366 Fax: 437-3367
e-mail: csd@msd.mate.hu

MacModulo
9700 Szombathely, Rákóczi u. 48.
Tel.: (94) 328-936 Tel./Fax: (94) 328-936
e-mail: dpcen@msd.mate.hu

ModModulo ArchiCAD CENTER
1065 Budapest, Nagyerdei u. 58.
Tel./Fax: 269-2525
e-mail: modmodulo@msd.mate.hu

Optinor Bt.
4952 Debrecen, Gyimes u. 10.
Tel.: (50) 451-041
e-mail: optinor@msd.mate.hu
Web: www.debrecen.com/optinor

PiCAD
5000 Békéscsaba, Könyves K. sor 25.
Tel.: (66) 442-200, (20) 446-980
Fax: (20) 495-980
e-mail: picad@picad.hu
Web: www.picad.hu

leg a hazai építészettörténet egyik jelentős állomásaként tarthatunk számon. Azt azonban csak remélni lehet, hogy a gránit és márványpaloták ez ideig rendíthetetlen korszakában a visszafogott, nemes téglarchitektúra képes lesz új távlatokat nyitni.

Az épületegyüttes a város zajától távol, közvetlenül a Duna-part mentén, hét hektáron terül el, szokatlanul nyugodt, szemet gyönyörködtető környezetben. Cságoty és Keller virtuális ív mentén fűzték fel az épületeket. A folyó vonalát követő görbület kitüntetett pontján magasodik a Graphisoft székház, majd tőle távolabb ez ideig két kisebb tömegű épület kapott helyet, amelyeket a jövőben még jó néhány követ. A karakteres látványegyüttes – korunknak a huszas, harmincas évek kris-

tálytiszta építészetéig visszavezethető, ám azt tovább gondoló architekturális felfogását tükrözi. Sajátos, helyi izekre komponálva szól a kilencvenes évek tiszta esztétikájáról, amely a logikusan felépülő, egymásba fűzött térrészletek szövedékéhez az alaprajzból fakadó, redukált formát rendel. Az egymással szembeeszőlő erkők, az ellentétes karakterű anyagok összehatása sajátos, izgalmas rendet eredményez, amelyet csakis az adott tömegeket körbejárva ismerhet és érthet meg az arra érzékeny szemlélő. A pillérvázass szerkesztés, a szétőredezett egységekből összeálló tömegek, a terek logikai kapcsolatát a külsőben is megjelenítő felépítés megkapó anyaghasználattal párosul. A téglá meleg vörös árnyalata – a hozzá társított faanyagokkal egyetem-

KÜLTÉR ÉS BELTÉR
SZINTE
EGYENMŰSÖK
A TRANSPARENS
FELÜLETEK ÉS
A TERASZOK ÁLTAL

ben – oldja a szigorú éleket, a kubusos formákat, az üvegfelületek hideg csillogását. A geometrikus rendet burkoló téglá architektúra, amely az utóbbi évtizedekben ismét létjogosultságot nyert, különösen a svájci vagy az olasz regionalizmus esetében, karakteres építészeti eszköznek bizonyult már a huszas, harmincas évek neves holland építésze, Willem Marinus Dudok munkássága révén is. Cságoty és Keller ki is használja ezt a lehető

séget, s emberléptékű épületeiket a téglalaburkolattal és jó néhány, az építészeti motívumokhoz társított, díszítőelemként is felfogható anyag használatával, így a teraszok fapallójával, pergolákkal, beltéri faburkolatokkal, fémelemszegélyekkel, markáns árnyékolókkal még barátságosabbá teszik. A házak szinte elszórva jelennek meg a festői szépségű, gondos kerttervezői munka eredményeként kiala-

kított zöld tájban. Közöttük a pázsit és a virágágyások mentén vöröslő, keskeny utak jelölik ki az összeköttetést, s szolgálnak a modernista felfogásnak megfelelően – az esztétikus látvány mellett – rövid, időt megtakarító közlekedési útvonalaként.

A Cságyoly Ferenc tervezte székház, a Graphisoftnak otthont adó főépület három, markánsan elkülönülő, mégis össz-

A SZIGORÓ MÉRTANI
FORMÁKAT A TÉGLA-
ARCHITECTURA
MELEG TÓNUSA
ELLENSÜLYÖZZA

ÁRNYÉKOLÓK
ÉS PERGOLÁK
TÖRİK MEG
A KUBUSOS RENDET

A KELLER FERENC
TERVEZTE B ÉPÜLET
RÉSZELETÉ

A SZÉKHÁZ DUNA
PELŐLI NÉZETÉNEK
RITMIKUS
KOMPOZÍCIÓJA

A CSÁGOLY
TERVEZTE SZÉKHÁZ
CENTRÁLIGAN
ELHÉLYEZETT
FŐBEJÁRATA
A REPREZENTATÍV
MEDENCÉVEL
ÉS A PALLÓSZERŰ
HIDDAL

1914, 1998. KÉT KORSZAKALKOTÓ DÁTUM A DUNA ÉSZAK-BUDAI PARTVIDÉKÉNEK TÖRTÉNETÉBEN. A TÍZES ÉVEKBEN WEISS ALBERT TERVEI NYOMÁN FELÉPÜLT AZ ÓBUDAI GÁZGYÁR, AZ ELSŐ NAGYTELESÍTMÉNYŰ, SZÉNTÜZELÉSŰ ÜZEM, AMELY A KÉSŐBBIEK SZORÁN STRATÉGIAI SZEREPET JÁTSZOTT A FŐVÁROS GÁZTERMELÉSÉBEN. A GYÁR DOLGOZÓI MÉG UGYANABBAN AZ ÉVBEN SZOLGÁLATI LAKÁSOKHOZ JUTHATTAK A REICH KÁLMÁN TERVEZTE TISZTVISÉLŐTELEPEN. MA, AMIKOR AZ INFORMATIKA ROBBANÁSSZERŰ FEJLŐDÉSÉNEK LEHETÜNK SZEMTANÚI, A HAJDANI GÁZGYÁR KÖZELÉBEN A GRAPHISOFT PARK NYITOTTA MEG KAPUJÁT. S EZ NEM CSUPÁN AZ EMBERÖLTÖNYI IDŐSZAK TECHNOLÓGIAI FORRADALMÁNAK LÉPTÉKÉT JELZI, DE EGYBEN AZ INTERNET KORSZAK ÚJ, GLOBÁLIS VILÁGA, A VIRTUÁLIS VÖLGY DECENTRALIZÁCIÓJÁT, VÁLTOZÓBAN LÉVŐ FÖLDRAJZI ELRENDEZŐDÉSÉT IS, LEHETŐVÉ TÉVE, HOGY A GRAPHISOFT ÉS KÖRE CSOPORTOSULÓ PARTNEREI HOZZÁJÁRULHASSANAK A TÉRSÉG INFORMÁCIOTECHNOLÓGIAI FEJLŐDÉSÉHEZ.

Az elnök-vezérigazgató, Bojár Gábor nagyvonalú elképzeléseihez, grandiózus terveihez mért a park architektúrális megfogalmazása is. Az új életminőséget hozó, s egyben új munkahelyi kultúrát teremtő Graphisoft székház és a mellé társított kisebb irodaházak a kilencvenes évek higgadt, redukált formanyelvén kommunikálnak, mind-

mellett dinamikus tömegformálás, szokatlan, invenciós anyagtalálkozások, gazdag textúrák jellemzik őket. Méltó háttérrel adnak a Graphisoftnak, a nemzetközi mezőnyből kiemelkedő, az építészeti tárgyköréhez szorosan kötődő hazai vállalkozásnak, amely magyar viszonylatban szokatlan módon, mértéktartó megrendelőnek mutatkozik. Ennek, s a modernista alapok-

ra fektetett metodikában gondolkodó építészeknek, Cságoty Ferencnek és Keller Ferencnek köszönhető, hogy a Graphisoft park nem csupán hazai, de nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő építészeti alkotássá válhatott. Budapest, amelyen az utóbbi pár évben valóságos irodaház-építési láz söpört végig, olyan nívós épülettel gazdagodhatott általuk, amelyet vélhető-

**A SZÉKHÁZ
DUNA FELŐLI,
VÁLTOZATOSAN
FORMÁLT
FRONTJA**

5

**AZ ÉPÜLETEK
ELSZÓRTAN
HELYEKREKÉNT EL
A GONDOSAN
TERVEZETT TÁJBAN**

**A KELLER FERENC
TERVEZTE ÉPÜLET
PURITÁN, JAPÁNOS
HANGVETELŰ
BELTERE**

**SZOKATLAN
MEGOLDÁSOKBAN
GAZDAG, AM
LETISZULT KÉPLET
A LÉPCSŐHÁZAKBAN**

**ANYAGOK
ÉS TEXTURÁK
ÖSSZHANGJA**

hangban egyesül, egyszerű, négyzetes alaprajzú tömegből tevődik össze. A központi épületben elhelyezett főbejárathoz diagonális bekötőt vezet, amely pallószerű hídban folytatódik, átívelve a szélfogó előtt elhelyezett, reprezentatív, vízzel teli medence fölött. Ehhez hasonló, de szerényebb megoldással élt Fred Dubbeling is a Holland Követség tervezésekor. A szinte beékelte, elforgatva elhelyezett, transzparens szélfogón túljutva érkezzünk

a központi magként kialakított előcsarnokba. A nagy volumenű, levegős tereket mindkét oldalról flexibilis irodai zónák veszik körül, némelyikük Le Corbusier Domino elve alapján, látványos, szinte lebegő hatást keltő, ház a házban megoldással készült. A centrálisan elhelyezett épülethez jobbról egy közlekedőkkel, logikus rend szerint három részre tagolt nagyobb szárnyépület, bairól pedig egy négyzetes alaprajzú, pillérekre támaszkodó kisebb

épülettömb csatlakozik. A funkciókhoz igazodó, racionalizált struktúrákból sajátos rend, szinte japán karakterű átlátásokkal gazdagított, dinamikus térszövet bontakozik ki, belső teraszokkal, erkélyekkel, kiugratásokkal, közösségi és operatív terek összefűzésével. A külső burkok kompozíciója, a minden nézetből más látvánnyal, élménnyel megajándékozó homlokzatai, a Duna felé teraszával szinte felnyíló, kitaruló belső, a kiugratott, kis erkélyek, a bevezető utat szinte terelő markáns penge fal, az egyes „dobozokat” összekötő transzparens folyosók, a fa, az üveg, a téglá és a fém együttese folytán az épület mint harmodmennyiség tárgy áll előttünk. Ahogy Molnár Farkas írta egykoron: „A jó épület átlatás tárgy a szó átvitt értelmében, kívülről érezzük belső beosztását, belülről külső formáját. A kettő minél jobban megközelelti egymást, minél jobban vesz el a régiéktől tisztelt faltömeg, a maga önállóan plasztikus megoldásában, annál jobban közeledik a külső és belső megoldás egysége felé: az abszolút téralkotás felé. ...A mi épületünk tehát egy abszolút tér-est, amely esztétikailag is megindokolt méretviszonyaiban, ellenléte helyezett alkotóelemeivel mint egyensúlyban lévő dinamikus formajelenség hat. ...Az épület kvalitása nem egyéb, mint legegyszerűbb

eszközök leghatásosabb alkalmazása.”
(Az építészet mint művészet, 1927.)

Ugyanez mondható el a két másik épületről is, amelyek Keller Ferenc építészeti hitvallását dicsérik. Keller, csakúgy, mint mestere, a terek és az azokat befogadó, héjazatként körülölelő forma problematikáját járja körül. Az egyik épület alaprajzát egy téglalap és egy trapéz egybekomponálásából nyeri. A központi közlekedővel két részre osztott tömeg ezáltal változatos külső formálást tesz lehetővé, amelyet az építés minden apró részletre kiterjedő figyelemmel, ésszerűen ki is használ. Testesebb és keskenyebb, hosszban nyújtózó nyílászárók, markáns árnyékoló lamellák, pillérekben nyugvó, kiugratott előtétő, a homlokzat dekoratív, lőrésze-

rű nyílásai, plasztikus fény-árny játékot adó beharapás tagolja a már messziről karakteres, minden sallangtól mentes tömeget. Eleganciát, kiszámított, józan hangvételeit képviselő épület ez, flexibilis belső terekkel, kellemes teraszokkal. A másik épület, ha lehet még nagyvonalúbb, lazább szerkesztésű, nyugodtabb, kimértőbb építészettel mutat be. Két egybeüregű, egy hosszanti és egy tömörebb teret rendel egymás mellé, s közöttük artisztikusan formált, szinte lebegő hatást adó fémlépcsővel teremti meg a kapcsolatot, illetve felülvilágítókon keresztül bőséges természetes fényt enged be az előcsarnokba. Keller ugyanazt a minőséget, matematikai és nem utolsósorban statikai bravúrral kiszámított, látványos kompozíciós rendet hozza megboldonít-

va az anyagok és a felületek játékával, mint egyik nagy visszhangot kiváltó épülete, saját, budaörsi családi háza esetében. Dinamikus, konstruktív erőrendszert jön itt is létre, amely anyag, erő, tér és nem utolsósorban ember harmóniáját teremti meg.

1998. szeptember 18., a Graphisoft park átadásának napja vélhetőleg nem csupán a hazai információs technológia nagy ünnepe volt. Jelentős dátum ez a magyar építészet számára is, hiszen Budapest olyan jelentős, a nemzetközi vér-áramba illeszthető épülettel gazdagodott, amely eszünkbe juttathatja a két világháború közötti, virágzó időszakot. Azt a két-három évtizedet, amikor hazánk építészete a világ élvonalához tartozott, és olyan minőségi, jól lakható, racioná-

